

Αυτοπαρουσιαστικό κείμενο Αυτοοργανωμένης μουσικής ομάδας StuDio

Εισαγωγή

Το StuDio είναι μια αυτοοργανωμένη μουσική ομάδα, η οποία πλέον στεγάζεται σε ένα υπόγειο της Λ. Αλεξάνδρας. Στον χώρο αυτόν πραγματοποιούνται οι πρόβες των μπαντών της ομάδας και αυτοοργανωμένες εκδηλώσεις, όπως συναυλίες, jam, προβολές, κουβέντες, bars και workshops. Όλα αποφασίζονται μέσω της εβδομαδιαίας συνέλευσης. Το παρακάτω κείμενο αποτελεί μια προσπάθεια καταγραφής του ιστορικού της ομάδας, αλλά και των θέσεων, των αξιών και των πρακτικών που τη χαρακτηρίζουν.

Πως ξεκινήσαμε;

Την άνοιξη του 2020, μια ομάδα ατόμων βρεθήκαμε σε έναν ήδη οικειοποιημένο χώρο, στο υπόγειο των εστιών ΦΕΕΜΠ, με σκοπό να παίζουμε μουσική. Προκειμένου να συζητάμε και να λύνουμε τα πρακτικά ζητήματα που προέκυπταν, αποφασίσαμε να λειτουργούμε με όρους συνέλευσης, αρχικά διαχειριστικού τύπου. Στην πορεία δημιουργήθηκε η ανάγκη για περαιτέρω συλλογικοποίηση και πολιτικοποίηση της κοινής μας αυτής επιθυμίας για ελεύθερη έκφραση. Δεν θέλαμε να μοιραζόμαστε έναν χώρο με όρους συνεννοικίασης, αλλά με όρους συνύπαρξης. Στόχος μας ήταν να εκφραζόμαστε και να δημιουργούμε με τους δικούς μας χρόνους ορίζοντας εμείς την αποτελεσματικότητα και την παραγωγικότητα, χωρίς να μας τις φοράνε καπέλο. Θέλαμε να μπορούμε να βάλουμε το καθένα το στοιχείο του στον χώρο, να τον οικειοποιηθούμε, να τον λερώσουμε, να του δώσουμε σχήμα, χρώμα και μορφή και να χτίσουμε ένα δίκτυο αδιαμεσολάβητων σχέσεων με τον κόσμο που θα περικλείει το εγχείρημα αυτό.

Γιατί εστιές;

Πολλά άτομα από εμάς ήδη ζούσαν και δραστηριοποιούνταν κοινωνικά και πολιτικά στις εστιές (ΦΕΠΑ, ΝΕΕΜΠ, ΦΕΕΜΠ). Πέραν από την οικειότητα με τον χώρο, η παρουσία μας στις εστιές ήταν μια συνειδητή επιλογή. Για όλα μας ήταν σημαντικό να δίνουμε ζωή σε αυτούς τους χώρους, οι οποίοι συστηματικά εδώ και χρόνια πολεμούνται, απονεκρώνονται και υποβαθμίζονται από το κράτος και το πανεπιστήμιο. Στα πλαίσια της επανοικειοποίησης και του ζωντανέματος των εστιών επιλέξαμε να κάνουμε εξώστρεφες δράσεις, όπως ανοιχτά jam, καφενεία και live. Η εστία είναι σαν μια γειτονιά. Όπως όλες οι γειτονιές έχουν τους δημόσιους χώρους τους, έτσι και η εστία έχει σημεία συνεύρεσης, ζύμωσης, ανταλλαγής και σύγκρουσης απόψεων. Οι προσπάθειες των από τα πάνω να κυριαρχήσουν σε αυτό το πεδίο κρατάνε χρόνια, πόσο μάλλον την περίοδο της πανδημίας του COVID-19, όπου η καταστολή και η απομόνωση ήταν ακόμα πιο έντονη. Οι αντιστάσεις των εστιακών σε όλα αυτά προυπήρχαν δίνοντας ώθηση κι ακόμη περισσότερο νόημα στο stuΔίο να υπάρχει και να δρα.

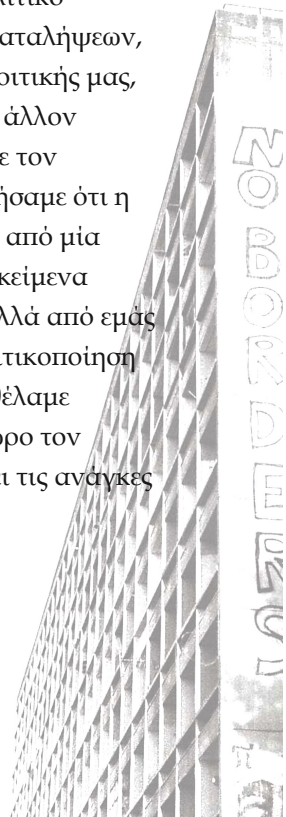
Η ΦΕΕΜΠ, ως παλαιότερη εστία αντιμετώπιζε πολλά ζητήματα, καθώς έγινε στόχος χρόνιας και συστηματικής υποβάθμισης. Την περίοδο του covid, οι εισδοχές νέων εστιακών, όπως και η συντήρηση των εγκαταστάσεων είχαν σταματήσει. Πέραν της παραμέλησης της εστίας σε επίπεδο υποδομών, επικρατούσε κι ανασφάλεια στα άτομα που ζούσαν εκεί, λόγω των εισβολών των μπάτσων και της παρουσίας και δράσης της μαφίας*. Ήδη από το Μάρτιο του '21 είχαν γνωστοποιηθεί τα σχέδια του κράτους για ανακαίνιση και εκκένωση χωρίς να προβλέπεται κάποιο πλάνο για τη μετεγκατάσταση των εστιακών. Η ανασφάλεια κορυφώθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 2022, όταν μπάτσοι μπήκαν τα ξημερώματα, σπάζοντας πόρτες, ακόμη και πυροβολώντας στο χώρο του πανεπιστημίου με πρόφαση την σύλληψη της μαφίας. Αποτέλεσμα αυτού ήταν η εστία να ερημώσει ακόμη περισσότερο, αφού μεγάλο μέρος του κόσμου ουσιαστικά αναγκάστηκε να αφήσει άμεσα το σπίτι του.

* "Συγκρούσεις συμφερόντων στο ΕΜΠ" Κείμενο από : Πολύσπορο-Αυτόνομο Σχήμα
Εστιών ΕΜΠ

Το γεγονός αυτό έλαβε χώρα σε μια περίοδο που η αστυνομία εγκαθίσταται στα πανεπιστήμια και η παρουσία της αυτή νομιμοποιείται στα μάτια της κοινής γνώμης.

Γιατί φύγαμε από τη ΦΕΕΜΠ;

Ξεκίνησε ένας κύκλος συζητήσεων για το γεγονός, για το τι αυτό σήμαινε για τον κόσμο που έμενε εκεί, αλλά και την παραμονή μας στον χώρο. Μετά από συνελεύσεις καταλήξαμε στο ότι δεν μπορούσαμε να ρισκάρουμε το ενδεχόμενο μιας επικείμενης εκκένωσης και νέας εισβολής των μπάτσων. Έτσι, κινηθήκαμε προς αναζήτηση νέου χώρου. Εξετάσαμε τις εναλλακτικές που υπήρχαν και καταλήξαμε στο ότι η επιλογή ενός χώρου με όρους ενοικίασης ήταν η πιο ρεαλιστική με βάση τη δυναμική της ομάδας, αλλά και το γενικότερο πολιτικό πλαίσιο εκείνης της περιόδου (βλ. καταστολή, εκκενώσεις καταλήψεων, παρουσία μπάτσων σε σχολές, κτλ). Στα πλαίσια της αυτοκριτικής μας, πρέπει να ειπωθεί ότι δεν μετεγκατασταθήκαμε σε κάποιον άλλον πανεπιστημιακό χώρο, καθώς κρίναμε ότι κάτι τέτοιο ενείχε τον κίνδυνο εργαλειακής χρήσης του. Πιο συγκεκριμένα, θεωρήσαμε ότι η ύπαρξη μας σε έναν τέτοιο χώρο θα έπρεπε να συνοδεύεται από μία συνολικότερη πολιτική παρουσία και συνεύρεση με τα υποκείμενα που μένουν και δραστηριοποιούνται εκεί. Ταυτόχρονα, πολλά από εμάς έπαψαν να έχουν σχέση με το πανεπιστήμιο και έτσι η πολιτικοποίηση εντός αυτού δεν θα ήταν πλέον δυνατή στο βαθμό που θα θέλαμε να είναι. Πράγματι, μετά από αναζήτηση βρήκαμε έναν χώρο τον οποίο ξεκινήσαμε να αναδιαμορφώνουμε, ώστε να στεγάσει τις ανάγκες της ομάδας.

Αυτοοργάνωση, αντι-ιεραρχία, οριζοντιότητα

Η ομάδα μας χαρακτηρίζεται από τις αρχές του πολιτικού DIY. Όπως είπαμε προηγουμένως, η ανάγκη για τη δημιουργία της ομάδας ήταν να εκφραστούμε με συλλογικό και αυτοοργανωμένο τρόπο με τους δικούς μας όρους. Σε έναν κόσμο που λειτουργεί εξουσιαστικά και καταπιεστικά, οι κυρίαρχες δομές οργανώνονται προωθώντας την εξειδίκευση και τον ανταγωνισμό, έχοντας ως απώτερο σκοπό το κέρδος. Εμείς, απέναντι σε αυτό, προτάσσουμε την αλληλεγγύη, την αυτοοργάνωση και τη συλλογικοποίηση. Η ύπαρξη αυτοοργανωμένων δομών, οι οποίες βασιζονται στην οριζοντιότητα και την αντι-ιεραρχία δημιουργούν ένα πεδίο στο οποίο μπορούμε να χτίζουμε ουσιαστικές σχέσεις εμπιστοσύνης με όρους συντροφικότητας και ανιδιοτέλειας.

Μέσω της συνέλευσης μας δημιουργείται ένας χώρος πολιτικής ζύμωσης, όπου συμμετέχουμε και αποφασίζουμε όλα τα άτομα ως ισότιμα μέλη. Όλες οι αποφάσεις παίρνονται στη συνέλευση, αφού έχουν προηγηθεί κυκλικές τοποθετήσεις, με τις διαφωνίες να λύνονται συνδιαμορφώνοντας και όχι με απλή πλειοψηφική ψηφοφορία. Αυτή η διαδικασία είναι ο,τι πιο κοντινό έχουμε βρει στην ισότιμη και οριζόντια οργάνωση.

Ως ομάδα είμαστε ενάντια σε κάθε τύπου εξουσιαστική συμπεριφορά. Αυτό σημαίνει ότι, τόσο στο εσωτερικό μας, όσο και στις δράσεις με άλλα άτομα, δεν ανεχόμαστε ρατσιστικές, σεξιστικές, ομοφοβικές, τρανσφοβικές ή γενικότερα παραβιαστικές συμπεριφορές. Είναι σημαντικό για μας να νιώθουν ασφαλή όλα τα άτομα που πλαισιώνουν την ομάδα και τις εκδηλώσεις μας.

Πως το κάνουμε;

Ως προς το εσωτερικό της ομάδας προσπαθούμε να εναλλάσσονται κυκλικά οι ρόλοι, για να αποφεύγονται οι ιεραρχίες, να διαμοιράζεται η γνώση και η εμπειρία, και να μην πέφτει το βάρος κάποιων εργασιών σε συγκεκριμένα άτομα. Ως μια μουσική ομάδα με εξώστρεφη δράση, θέλουμε οι εκδηλώσεις μας να πραγματοποιούνται με τον ίδιο τρόπο. Θα ήταν αντιφατικό να λέμε πως λειτουργούμε οριζόντια και αντι-ιεραρχικά και να περιμένουμε να στήνονται οι συναυλίες από μόνες τους. Το DIY είναι μια κοινότητα, στην οποία όλα είμαστε ενεργά μέλη. Για εμάς δεν θα έπρεπε να υπάρχει διαχωρισμός ανάμεσα στα άτομα που παίζουν μουσική, κάνουν ήχο, μπαρ, περιφρούρηση ή έχουν έρθει να στηρίξουν μια συναυλία. Έχοντας αναγνωρίσει την λογική της ανάθεσης ως πρόβλημα, αναπτύξαμε κάποιους προβληματισμούς και βρισκόμαστε σε διεργασία να βρούμε τα εργαλεία για την κατάλυση των ιεραρχικών σχέσεων που δημιουργούνται από αυτήν.

Αυθεντίες και ειδικοί

Η αυθεντία, όπως προκύπτει από τον ορισμό της, αποτελεί την ιδιότητα αδιαμφισβήτητου κύρους που φέρουν τα άτομα που κατέχουν περισσότερη γνώση σε ένα συγκεκριμένο τομέα. Η βαθιά γνώση ενός αντικειμένου καθιστά κάποιο άτομο αυθεντία όταν δημιουργούνται σχέσεις ιεραρχίας. Αυτό είναι μια αμφίδρομη διαδικασία όπου οι ιεραρχίες δημιουργούν από τη μία τη συσσώρευση της δύναμης και της γνώσης κι από την άλλη ένα κλίμα επανάπαυσης κι ανάθεσης. Θεωρούμε σημαντικό το κομμάτι του διαμοιρασμού και της επικοινωνίας της γνώσης, καθώς και της δημιουργίας σχέσεων εμπιστοσύνης, μεταξύ των δύο πλευρών.

Η γνώση δεν έχει κάποια αυταξία, αλλά αποκτά αξία βάσει στόχων. Ο δικός μας είναι να φτάσουμε σε ένα επίπεδο, όπου θα έχουμε αποκτήσει συλλογικά γνώση γύρω από οτιδήποτε κάνουμε και θα έχουμε χτίσει ένα δίκτυο σχέσεων εμπιστοσύνης και αλληλεγγύης. Έτσι, θα καταφέρουμε να συμπράττουμε, ανταλλάσσοντας γνώσεις, εμπειρίες, απόψεις, τεχνογνωσία κλπ ενάντια στην εξατομίκευση που προωθείται από τα πάνω.

Αντιεμπορευματικότητα - ενάντια στη μουσική βιομηχανία

Η κυρίαρχη κουλτούρα χαρακτηρίζεται από σχέσεις εξουσίας και καταπίεσης και αυτό αντικατοπτρίζεται σε όλα τα πεδία της ζωής. Στο πεδίο της έκφρασης και της μουσικής δημιουργίας με τα οποία καταπιανόμαστε ως ομάδα, ερχόμαστε αντιμέτωποι με αυτό που λέμε “μουσική βιομηχανία”. Μέσα σε αυτήν, η οποιαδήποτε έκφραση και αναπαραγωγή της μετατρέπονται σε εμπόρευμα με απώτερο σκοπό το κέρδος. Αυτό δημιουργεί ένα σύμπλεγμα οικονομικών κι εξουσιαστικών σχέσεων το οποίο βλέπουμε σε συναυλιακούς χώρους, σε προβάδκια, σε συμβόλαια δισκογραφικών εταιριών και εν τέλει σε κάθε πτυχή ενασχόλησης με τη μουσική. Οι ουσιαστικές σχέσεις μετατρέπονται σε εμπορικές συναλλαγές και υψώνονται ταξικοί φραγμοί που οδηγούν μέχρι και στον αποκλεισμό ατόμων.

Το αντίτιμο στην είσοδο, το face-control των μπράβων, η εκμετάλλευση και η κερδοφορία των αφεντικών πάνω στις πλάτες των εργαζομένων, είναι χαρακτηριστικά που μας βρίσκουν απέναντι. Δεν θέλουμε να φτιάξουμε έναν χώρο, ο οποίος θα ανταγωνίζεται τα συναυλιαδικά, γιατί πολύ απλά δεν θέλουμε να λειτουργεί με τους όρους τους. Δεν θέλουμε σχέσεις εργασιακές ή πελατειακές, εισιτήρια, μπάντες-φίρμες, χορηγούς και κράχτες.

Ελεύθερη συνεισφορά

Η διαφορά μας είναι δομική, γιατί πολύ απλά έχουμε άλλη αφετηρία. Δεν έχουμε ως σκοπό να βγάλουμε κέρδος, αλλά να αναδείξουμε το πώς στήνεται μια δομή χωρίς μεσάζοντες και ειδικούς, με γνώμονα την αυτοοργάνωση. Και αυτό έρχεται σε αντίθεση με τα αφεντικά, τα οποία βλέπουν την έκφραση μας ως κομμένα εισιτήρια και τζίρο στο τέλος της βραδιάς.

Γι αυτό και δεν βάζουμε κάποιο αντίτιμο και προτάσσουμε την ελεύθερη συνεισφορά με σκοπό το καθένα να μπορεί να στηρίξει με όποιον τρόπο θέλει τις εκδηλώσεις μας. Για μας η ελεύθερη συνεισφορά είναι μια πολιτική επιλογή η οποία ξεπερνάει την οικονομική βιωσιμότητα του εγχειρήματος. Είναι ένας τρόπος όχι απλά να βγάλουμε από τη μέση μια εμπορική συνδιαλλαγή, αλλά να προωθήσει μία γενικότερη αντιεμπορευματική συνείδηση.

Τα χρήματα που βγαίνουν από κάθε εκδήλωση δίνονται για την ενίσχυση του εκάστοτε σκοπού, τον οποίο έχουμε συζητήσει και καταλήξει να στηρίξουμε (ιατρικά, δικαστικά έξοδα) ή για την συντήρηση και την αναβάθμιση του ίδιου του εγχειρήματος (αγορά και συντήρηση εξοπλισμού, εργασίες στον χώρο κλπ).

Από κοινού και γιατί - Στήνοντας μια εκδήλωση

Κάτι που έχει απασχολήσει εμάς και το πολιτικό DIY διαχρονικά είναι το με ποιον κόσμο και υπό ποιους όρους στήνουμε μια εκδήλωση. Σκοπός μας δεν είναι απλά να τα βρούμε σε θεωρητικό επίπεδο, αλλά να καταφέρνουμε να πραγματώνουμε στο εδώ και στο τώρα και από κοινού τις αρχές και τις πρακτικές μας. Συνεπώς, δε θέλουμε να στήσουμε μια εκδήλωση με μια μπάντα ή άτομα που στηρίζουν συνειδητά αυτό που περιγράψαμε ως μουσική βιομηχανία. Ούτε όμως με αυτούς που “χτίζουν” όνομα μέσω των DIY και κινηματικών χώρων και εξαργυρώνουν το κοινωνικό και καλλιτεχνικό κεφάλαιο που δημιούργησαν σε συμβόλαια με διοκογραφικές και συνεργασίες με μαγαζιά. Όλο αυτό μας δείχνει μια ξεκάθαρα χρησιμοθηρική στάση απέναντι στην αυτοοργάνωση και τα πολιτικά εγχειρήματα.

Από την άλλη, είμαστε ανοιχτοί σε εκείνα τα άτομα και τις μπάντες που μπορεί να μην έχουν τις πρακτικές με εμάς (π.χ. επειδή δεν τους έχει δοθεί η ευκαιρία, όπως συμβαίνει σε μέρη που δεν υπάρχουν αυτοοργανωμένες δομές), αλλά ενδιαφέρονται ειλικρινά να γίνουν κομμάτι του DIY. Ακόμη, απευθυνόμαστε σε αυτούς που έζησαν στο πετσί τους τη σαπίλα των μαγαζιών και κατέληξαν σε κοινούς προβληματισμούς. Τέλος, θέλουμε κι επιδιώκουμε να συμπράττουμε με μπάντες από το εξωτερικό, όπου αν και συνήθως μιλάμε με διαφορετικούς όρους, θέλουμε και μπορούμε να συμφωνούμε στα πολιτικά μίνιμουμ που έχουμε θέσει ως ομάδα.

Θέλουμε να μοιράζονται οι ευθύνες και να μην δημιουργείται διαχωρισμός ανάμεσα στις μπάντες/ άτομα και τη διοργάνωση/ ομάδα. Μία αυτοοργανωμένη εκδήλωση για μας δεν χρειάζεται ούτε μεγάλα ονόματα, ούτε τεράστιες σκηνές με υπέρογκο εξοπλισμό, ούτε ορδές κόσμου να περιμένουν στις ουρές των bar.

Δεν θεωρούμε διακόβευμα το να κάνουμε τις δικές μας συναυλίες να προσομοιάζουν μεγάλες θεαματικές φιέστες. Το ρήγμα στη θεαματική διαδικασία και η άρνηση του αντίτιμου είναι πολιτικά ζητήματα και έτσι θα πρέπει να αντιμετωπίζονται. Αυτό είναι που κάνει μια αυτοοργανωμένη συναυλία όχι απλά ένα πολιτιστικό αλλά και ένα πολιτικό γεγονός ταυτόχρονα.

Γι' αυτό και όταν κάνουμε εκδηλώσεις προτείνουμε να στήνουμε από κοινού με τα άτομα που συνδιοργανώνουμε. Για παράδειγμα, το να έρθει μια μπάντα λίγο πριν το σέτ της ή να μας κοιτάει όσο στήνουμε, εκφράζει μια λογική που σίγουρα δεν προωθεί τις αξίες που υπερασπιζόμαστε. Επειδή, λοιπόν, δεν θέλουμε τα αυτοοργανωμένα εγχειρήματα να αντιμετωπίζονται ως έτοιμες δομές που μπορείς να συμμετέχεις χωρίς να δίνεις τίποτα, προσπαθούμε να απέχουμε από τέτοιου τύπου λογικές και να προτάσσουμε την συλλογικοποίηση.

Δημόσιοι Χώροι

Οι δημόσιοι χώροι αποτελούν σημεία γνωριμίας, παιχνιδιού, κοινωνικοποίησης αλλά και τα μέρη στα οποία πολιτικοποιούμαστε και συλλογικοποιούμε τις ανάγκες μας. Είναι ένα συνεχόμενο πεδίο διεκδίκησης του χαρακτήρα τους δηλαδή της ελεύθερης και δωρεάν πρόσβασης και της κοινής ευθύνης για το μέλλον τους, απέναντι σε λογικές ιδιώτευσης. Αυτός είναι και ο λόγος που πολεμούνται και διεκδικούνται από το κράτος και τα αφεντικά.

Ο δημόσιος χώρος δεν συρρικνώνεται και ιδιωτικοποιείται τυχαία, αλλά με αστικά πλάνα αναπροσαρμογής της κίνησης του εμπορίου και αυστηρότερου ελέγχου και καταστολής. Ξύλο και μετακίνηση τοξικοεξαρτημένων από χώρους-βιτρίνες σε πιο “κρυφά” σημεία, δικαστήρια και απειλές σε εκδηλώσεις χωρίς άδεια σε πάρκα, πλατείες και πανεπιστήμια, παραχώρηση πολλών τετραγωνικών σε ιδιοκτήτες μαγαζιών, πολιτισμικές αναπλάσεις για εναλλακτική διασκέδαση και τουριστικοποίηση. Όσο και αν έχουν ζορίσει τα πράγματα, θέλουμε να μην παίρνουμε άδεια για να υπάρξουμε σε αυτούς τους χώρους, διότι με αυτό τον τρόπο αφηφάμε τις σχέσεις ιδιοκτησίας πάνω σε αυτούς.

Εφόσον το κριτήριό μας δεν είναι η κερδοσκοπία και η ιδιώτευση, αλλά το να δίνουμε και να μοιραζόμαστε αλληλέγγυα, η υπεράσπιση του δημόσιου χώρου είναι κάτι που μας ενδιαφέρει και προς αυτή τη κατεύθυνση θέλουμε να κοιτάμε. Όχι απλά να υπάρχουμε σε αυτόν ή να ερχόμαστε και να φεύγουμε ως περαστικοί, αλλά να είμαστε συστηματικά παρόντες με τις συναυλίες μας, τα ανοιχτά μικρόφωνα, τις δομές μας μαζί με τη γειτονιά και τους ανθρώπους της.

Επίλογος

Τα παραπάνω είναι μερικές από τις σκέψεις που έχουν συζητηθεί και καταγραφεί κατά τη διάρκεια της ύπαρξης μας σαν ομάδα. Είναι μια προσπάθεια να θέσουμε ένα θεωρητικό πλαίσιο γύρω από τον τρόπο λειτουργίας μας και να εξηγήσουμε γιατί παίρνουμε αυτές τις αποφάσεις. Οι θέσεις αυτές μπορεί να μην καλύπτουν όλα όσα μας προβληματίζουν γύρω από την αυτοοργανωμένη έκφραση και ίσως κάποια ζητήματα να μένουν αναπάντητα. Δεν θεωρούμε πως το παραπάνω κείμενο αποτελείται από καθολικές αλήθειες, αλλά αποτελεί το ίδιο ένα κομμάτι μιας κουβέντας γύρω από την αυτοοργάνωση, η οποία έχει ανοίξει αρκετά χρόνια πριν και ακόμα υπάρχει έντονα, προσπαθώντας να αναμετρηθεί με το υπάρχον κάθε χρονικής περιόδου. Το DIY δεν είναι απλά ένα τσιτάτο ή ένας χαρακτηρισμός της μουσικής που κάνουμε. Είναι ακριβώς αυτό το σύμπλεγμα των αξιών και των σχέσεων που δημιουργούνται καθ' όλη αυτή τη πορεία.

Mail: stu2io@riseup.net

stu2io.espinblogs.net

Νοέμβριος, 2024

STWAIQ